

KAUPAN LIITTO

LAUSUNTO

19.12.2025

Opetushallitus

OPH-7666-2025

LAUSUNTO OPETUSHALLITUKSEN YRITTÄJYYDEN AMMATTITUTKINNON PERUSTEIDEN LUONNOKSEEN

Kaupan liitto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto otsikkoaiheeseen liittyen ja lausuu seuraavaa:

Kaupan ala on yksi yrityselämän ja Suomen talouden suurimmista toimialoista niin työllistäjänä, talouskasvun luojana kuin myös verojen maksajana. Kaupan ala on parhaillaan muutoksessa muun muassa automatisaation, digitalisaation, globaalin kaupan, robotiikan ja vihreän siirtymän vuoksi. Muutoksien myötä uuden osaamisen tarve kasvaa.

Ammatillisen koulutuksen tutkintojen perusteiden tulee vastata kaupan alan yritysten tarpeisiin, jotta yrityksissä on tulevaisuudessakin osaavaa työvoimaa. Ammattiosaajat tulevat tulevaisuudessakin olemaan merkittävä osa kaupan työvoimaa ja ammatillisen koulutuksen tarjoamat jatkuvan oppimisen mahdollisuudet korostuvat entisestään.

Perusteluonnoksessa otetaan kokonaisuudessaan hyvin huomioon työelämän tarpeet. Kaupan liitto esittää kuitenkin yksityiskohtaisia huomioita tutkinnon perusteiden sisältöihin ja tutkinnon muodostumiseen, jotka tulisi ottaa huomioon lisävalmistelussa.

Tutkinnon perusteiden työelämälähtöisyys

Perusteluonnos ottaa kokonaisuudessaan hyvin huomioon työelämän tarpeet. Eriytyisen ilahduttavaa on uudet osaamiset, kuten kansainvälistyminen, brändin suunnittelu, digitaalisen kaupan suunnittelu ja konseptointi, yrityksen datavalmiuden kehittäminen sekä datan mahdollisuudet liiketoiminnan kehittämisen. Nämä tutkinnon osat tuottavat tärkeää osaamista kaupan alalle.

Tutkinnon muodostuminen

Tutkinnon osien tiivistäminen aiempaa osaamispistemäärää tiiviimmiksi kokonaisuuksiksi selkeyttää tutkinnon osien sisältöä ja niiden tuottamaa osaamista. Tiiviimmät tutkinnon osat edesauttavat tutkinnon suorittamista omien toiveiden ja tarpeiden mukaisesti.

Tutkinnon osien sisältö

Asiakaslähtöinen tuotteiden ja palveluiden kehittäminen -tutkinnon osa tulisi täydentyä jatkuvan kehittämisen näkökulmasta vielä vahvemmin kohti tuotteiden tai palveluiden koko elinkaaren ajan tapahtuvaan arviointiin ja kehittämiseen. Toimintaympäristön nopea muuttuminen edellyttää jatkuvaa kehittämistä ja sen tarpeen arviointia kaupallisen arvon säilyttämisen ja toisaalta kannattavuuden näkökulmasta.

Digitaalisen kaupan optimointi ja kehittäminen -tutkinnon osa on rakennettu kattavasti, mutta sen tulisi ottaa vahvemmin huomioon digitaalisen kaupan kehittämisen kannattavuuden näkökulmasta.

Yritystoiminnan kehittämiskohteiden tunnistaminen ja strategiset tavoitteet -tutkinnon osaan tulisi sisällyttää ammattitaitovaatimus liiketoimintamallien vertailuun ja uudistamiseen liittyen. On tärkeää, että liiketoimintamallin toimivuutta arvioidaan ja siten kehitetään omalle liiketoiminnalle sopivaksi.

Yrityksessä työskentely ja yrityksen toiminta -tutkinnon osaan sisällytetty viestinnällinen ammattitaitovaatimus on tarpeellinen ja se tulee säilyttää.

Yrityksen talouden seuranta ja tulkinta -tutkinnon osaan lisätty häiriötilanteisiin liittyvä toiminnallinen ja viestinnällinen ammattitaitovaatimus on tarpeellinen ja olennainen osa tutkinnon osan tuottamaan osaamista.

Projektin suunnittelu ja toteuttaminen -tutkinnon osaan tulisi sijoittaa ammattitaitovaatimus muutosjohtamiseen liittyen. Tämä lisäys on tärkeä erityisesti siksi, että kehitettyjen asioiden loppuun saattaminen myös muiden kuin yrittäjän itsensä tekemänä vaatii kyseistä ammattitaitoa. Yrittäjän toimiessa työnantajana myös muiden tekemisellä on suuri merkitys.

Muut huomiot

Tutkinnon perusteiden sanoitusta tulisi vielä tarkastella läpileikkaavasti, jotta se huomioi tarvittavalla tasolla eri kokoiset yritykset ja suorittaminen olisi sitä kautta mahdollista monipuoliselle kohderyhmälle. Muuten tutkinnon osissa käytetty sanoitus on nykyaikaista.

Kannattavuuden ja tuloksellisuuden huomioimista läpileikkaavana ammattitaitovaatimuksena tulisi tarkastella vielä kokonaisuuden näkökulmasta.

Kunnioitavasti

KAUPAN LIITTO

Moona Naakka
koulutusasiantuntija